

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **A.Y.**, narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Afghánistán
naposledy v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Balková,
zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 10. 9. 2018, č. j. OAM-206/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátu Mgr. Jindřichu Lechovskému, se přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“)

podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu do 9. 11. 2018.

2. Dle podané **žaloby** žalobce namítal, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatečné vypořádání realizovatelnosti účelu zajištění. Žalovaný rozhodl o zajištění žalobce dle shora uvedeného ustanovení, s konstatováním, že totožnost žalobce není žalovanému spolehlivě známa, přičemž pochybnostem nasvědčují i různá data narození, jež žalobce měl uvádět. Žalovaný pak již ovšem fakticky nijak nespecifikoval, jakým způsobem má být účelu zajištění, tedy ověření žalobcovy totožnosti dosaženo. Jedinou částí odůvodnění rozhodnutí, která se týká eventuálního zjišťování totožnosti žalobce je část odůvodnění na str. 6.
3. Žalobce poukázal na to, že je notorietou, že v případě zajištění je třeba v každém případě zkoumat účelnost takového zajištění. Např. v případě zjišťování realizovatelnosti účelu zajištění rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v usnesení ze dne 23. 11. 2011 č. j. 7 As 79/2010-150 konstatoval, že správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince dle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. Tím spíše pak má žalovaný povinnost zabývat se realizovatelností účelu zajištění spočívajícího – jak je tomu v případě žalobce – ve zjišťování jeho skutečnosti. Takové vypořádání – tedy argumentace týkající se toho, jakým způsobem správní orgán hodlá totožnost žalobce zjišťovat a ověřovat – ovšem v rozhodnutí prakticky absentuje. V této části rozhodnutí je odůvodnění argumentačně zjevně nepřiléhavé a zavádějící. Žalovaný jasně uvedl, že lustrací v příslušných evidencích se totožnost žalobce ověřit nepodařilo, jediným způsobem, který je tedy policejní orgán schopen pokračovat v ověřování totožnosti žalobce, by bylo eventuální provedení konzulárního pohovoru s příslušnými orgány Afghánistánu.
4. S ohledem na to, že základní povinností žalovaného je v průběhu azylového řízení zachovávat naprostou mlčenlivost – obzvlášť ve vztahu k orgánům země původu žalobce, tedy i ve vztahu k afghánské ambasádě – není v nejmenším případě jasné, jak vlastně žalovaný hodlá při ověřování totožnosti žalobce postupovat, neboť jakékoliv standardní ověření totožnosti využívané policejními orgány při procesu vyhošťování v žádném případě nepřipadá v úvahu.
5. Žalovaný tedy nijak nezdůvodnil, z jakého důvodu se domnívá, zda vůbec připadá v úvahu dosažení účelu zajištění (tj. ověření žalobcovy totožnosti) a především nepopsal, jaké kroky za tímto účelem hodlá provést, či jaké kroky vůbec mohou být provedeny. Takové rozhodnutí proto nemůže obstát pro zjevnou nezákonnost.
6. Vzhledem ke všem vylíčeným skutečnostem proto žalobce závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.
7. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** prohlásil, že s podanou žalobou nesouhlasí, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Žalovaný je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly vzhledem k tomu, že ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění

žalobce v ZZC Balková stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Rovněž tak má za to, že jím vydané rozhodnutí je plně přezkoumatelné a zákonné, a že nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí rozhodně nezpůsobuje to, že přesně nepopsal metody, které orgány policie použijí při zjišťování jeho totožnosti, čehož se žalobce ve své žalobě domáhal a snaží se vzbudit dojem, že tato námitka je určující pro správnou aplikaci daného ustanovení – tj. § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Pro účely rozhodnutí o zajištění dle azylového zákona je plně dostatečná informace uvedená na straně 5 rozhodnutí o zajištění, že je třeba vyčkat výsledků identifikačních úkonů provedených Policií ČR, bez toho, že by bylo třeba v rozhodnutí přesně specifikovat či popisovat metody zjišťování totožnosti. Obavy žalobce resp. jeho právního zástupce, že by Policie ČR jako státní orgán ČR nedodržovala § 19 odst. 2 zákona o azylu a nevěděla, že žalobce je žadatel o mezinárodní ochranu a že je nutno z titulu jeho stávajícího statusu dodržovat mlčenlivost zejména ve vztahu k orgánům země původu, je pouhou ničím nepodloženou spekulací právního zástupce žalobce.

8. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně podrobně a zákonným způsobem vypořádal s chováním žalobce, které ostatně popsal v rozhodnutí zejména na str. 1 a 2, když konstatoval, že na něho plně dopadá ve výroku rozhodnutí specifikovaný zákonný důvod zajištění. Na podkladě zjištěných skutečností konstatoval, že žalobce byl zajištěn, neboť svým jednáním porušuje právní předpisy ČR a EU, když svévolně a opakovaně vstupoval a pobýval nejen na území ČR, ale i dalších států EU, bez cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu, a do budoucna existuje nebezpečí, že se i nadále bude svým povinností vyhýbat, nevycestuje a bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce při kontaktu s orgány policie i se správním orgánem uvedl několik různých dat narození, sdělil, že cestovní doklad ponechal ve vlasti, je tedy zřejmé, že nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost a navíc je zřejmé, že ČR není jeho cílovým státem, ale hodlá pokračovat do dalších států EU – dle jeho tvrzení míří do Německa za příbuznými; existuje tedy obava, že by se mohl vyhýbat dalšímu kontaktu se správním orgánem a rozhodně mu v případě propuštění ze zajištění chybí motivace spolupracovat se správním orgánem. Zajištění žalobce je tedy dle žalovaného důvodné.
9. Závěrem žalovaný navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
10. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť žalobce nenavrlh do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).
11. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
12. Dle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti*“.
13. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky. Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha Karlín (dále jen „OPKPE Praha Karlín“) č. j. KRPS-267571-23/ČJ-2018-010022 ze dne 5. 9. 2018 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byly

následující skutečnosti. Dne 3. 9. 2018 bylo na dozorčí službu Policie ČR oznámeno, že v nákladovém prostoru kamionu v areálu společnosti ČEZ Horní Počaply byli nalezeni dva cizí státní příslušníci, z nichž jeden byl žalobce. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že se jedná o státní příslušníky Afghánské islámské republiky (dále jen „Afghánistán“), a žalobce byl dle své výpovědi ztotožněn, nepředložil však žádný doklad totožnosti ani žádné vízum či povolení k pobytu, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR. Bylo tedy zjištěno, že žalobce vstoupil a pobýval na území ČR i dalších států Evropské unie (dále jen „EU“) neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a opakovaně tak porušoval právní předpisy. Z tohoto důvodu s ním bylo zahájeno správní řízení o vyhoštění a zároveň byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Na podkladě zjištěných skutečností bylo konstatováno, že žalobce byl zajištěn, neboť svým jednáním porušuje právní předpisy ČR i EU, když svévolně a opakovaně neoprávněně vstupoval a pobýval na území ČR i dalších států EU, bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Příslušný správní orgán tedy dospěl k závěru, že z jednání žalobce je zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat svým povinnostem, z území ČR nevycestuje a bude tedy i nadále mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění.

14. Dne 10. 9. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že jeho život je v Afghánistánu v nebezpečí. Upřesnil, že jeho život byl ohrožen ze strany hutí Talibán, které jej varovalo, že jej zabije, protože žalobce a jeho bratr pracovali na letišti. Další část prohlášení žalobce je nečitelná. Pokračoval, že z uvedených důvodů už dále nemůže zůstat v Afghánistánu, žádal proto, aby mu byl udělen azyl. Současně prohlásil, že se narodil v r. 1998.
15. Nejpodstatnější námitka žalobce spočívala v tvrzení, že žalovaný má povinnost zabývat se realizovatelností účelu zajištění spočívajícího ve zjišťování jeho totožnosti. Soud nejprve konstatuje, že dosavadní jednání žalobce nedává dostatečnou záruku dobrovolné spolupráce během azylového řízení. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že opakovaně neoprávněně překročil hranice různých států včetně států EU, přičemž celou dobu se fakticky skrýval před orgány veřejné moci a nikterak se nepokusil zlegalizovat v některém ze států, kterými procházel, svůj pobyt a v průběhu policejních řízení uvedl několik různých dat narození.
16. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného bylo zjištěno, že žalobce neměl cestovní doklad ani jiný průkaz totožnosti. V řízení bylo prokázáno, že u žalobce při podání žádosti o mezinárodní ochranu nemohla být spolehlivě zjištěna jeho totožnost, neboť nedisponoval žádnými cestovními doklady či jinými doklady k prokázání totožnosti. Žalovaný se proto nedopustil porušení právních předpisů ČR, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v ZZC za splnění zákonem stanovených podmínek. Cílem uvedené právní úpravy je minimalizace zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Tímto je dána ministerstvu dispoziční pravomoc rozhodnout v konkrétních případech o povinnosti žadatele po celou dobu řízení až do vycestování setrvat v ZZC.
17. Soud proto, shodně se žalovaným, u žalobce shledal naplnění všech podmínek pro aplikaci § 46a zákona o azylu. U žalobce nešlo o nezletilou osobu bez doprovodu, rodiče s

nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osobu s vážným zdravotním postižením, těhotnou ženu nebo osobu, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, což ani žalobce sám v žalobě netvrdil. Soud konstatuje, že zákon jako důvody pro aplikaci § 46a zákona o azylu taxativně vymezuje, že nebyla-li spolehlivě zjištěna totožnost žadatele, rozhodne žalovaný o povinnosti žadatele o mezinárodní ochrany setrvat v ZZC až do vycestování, v daném případě maximálně do dne 9. 11. 2018. Proto se také žalovaný nemusel zabývat dalšími důvody, rovněž i soud proto žalobní námitky pokládal za neopodstatněné, neboť žalobce splňoval první důvod uvedený v § 46a, a to, že nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost. Uložení povinnosti po určitou dobu setrvat v ZZC je nutno bezesporu chápat jako omezení osobní svobody, avšak v případě bez průkazu totožnosti pohybující se osoby po území státu opravňuje státní orgány přijmout opatření zabraňující zcela volnému a nekontrolovatelnému pohybu takového jedince. Je svrchovaným právem každého suverénního státu rozhodnout o povolení vstupu a pobytu cizinců na území České republiky. Z důvodové zprávy k zákonu o azylu (k bodu 42 sněmovního tisku č. 191) vyplývá, že se jedná o ustanovení, které bylo přijato s cílem zamezit zneužívání řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Řízení o udělení mezinárodní ochrany slouží k tomu, aby bylo zjištěno, zda žadatel potřebuje ochranu České republiky, nebo nikoliv. Již sama existence řízení presumuje, že ne všichni žadatelé ochranu získají, především proto, že ne všichni mají důvody, pro které lze ochranu udělit. Toto vše je zjišťováno v průběhu řízení.

18. Lze shrnout, že mezi účastníky řízení tedy nebylo sporu o tom, že žalobce neprokázal svoji totožnost, přičemž přesné zjištění totožnosti žalobce bylo nezbytné pro rozhodnutí o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. To není možné bez poskytování nezbytné součinnosti. Nejvyšší správní soud k zajištění dle důvodu zakotveného v ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu mj. uvedl: „*Skutečnost, že nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, má za následek, že není zřejmé, s jakou konkrétní osobou se řízení vede. Není-li na jisto postaveno, kdo je osoba, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, z jakého státu tedy pochází a jakou má za sebou skutečnou osobní historii relevantní pro posouzení její žádosti, není vyloučeno, že ve skutečnosti o mezinárodní ochranu žádá osoba, která ji vůbec nepotřebuje a které ve skutečnosti nehrozí žádná nebezpečí, kvůli nimž by jí měla být taková ochrana poskytnuta. Praxe řízení ve věcech udělení mezinárodní ochrany naopak ukazuje, že skrývání skutečné identity a tvrzení identity jiné (cizí či zcela smyšlené) je častou metodou ekonomických migrantů, jak se bez skutečných důvodů pokusit získat výhody plynoucí z mezinárodní ochrany. Takovému zneužití tohoto institutu je Česká republika jako stát, který řízení o žádosti vede, oprávněna se bránit, použije-li k tomu humanitní a proporcionální prostředky pohybující se v mezích prostoru vymezeného státu vnitrostátním ústavním právem a jeho mezinárodními závazky. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu takovým požadavkům odpovídá. Ve své podstatě jde o zajišťovací institut, který umožňuje pro případ, že by skutečná identita žadatele o udělení mezinárodní ochrany, která vyjde šetřením najevo, neodpovídala tomu, co o sobě žadatel tvrdí či je o něm jinak známo, správnímu orgánu adekvátně reagovat.*“ (z rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013-38). Ze skutkového stavu, který byl správním orgánem zjištěn, kdy rozhodující je tvrzení samotného žalobce, že nemá žádný cestovní doklad, je zřejmé, že zajištění žalobce mělo jasný zákonný základ právě ve shora citovaném ustanovení zákona o azylu a sledovalo zákonem předvídaný účel: spolehlivé zjištění totožnosti žadatele o mezinárodní ochranu na území ČR.

19. K námitce jaký postup ke zjištění totožnosti následně zvolí žalovaný, soud uvádí, že na str. 5 napadeného rozhodnutí poukázal na to, že bude provádět nezbytné další identifikační úkony Policií ČR. Současně lze souhlasit s žalovaným, že správní orgán není povinen v rozhodnutí přesně specifikovat metody zjišťování totožnosti a tedy obavy z porušení mlčenlivosti nejsou na místě.
20. Žalobce poukazoval na rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, ve kterém se zmiňuje, že správní orgán má povinnost se zabývat řízením o zajištění cizince podle § 124, 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. Soud k tomu konstatuje, že se daný rozsudek zabývá zajištěním dle zákona o pobytu cizinců, nikoliv podle zákona o azylu a současně žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečně odůvodnil, proč je zajištění žalobce nutné pro průběh dalšího řízení.
21. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.
23. Usnesením ze dne 2. 10. 2018, č. j. 17 A 144/2018-17, byl žalobci pro toto řízení zástupcem ustanoven Mgr. Jindřich Lechovský. Ve smyslu § 35 odst. 9 s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování advokátem stát. Proto byla ustanovenému zástupci přiznána odměna za zastupování za 2 úkony právní služby (první porada včetně přípravy a převzetí zastupování; doplnění žaloby ze dne 17. 10. 2018) ve výši 3 100 Kč/úkon, celkem tedy 6 200 Kč, a náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon, celkem tedy 600 Kč, dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla zvýšena o částku 1 428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí **8 228 Kč**. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 29. listopadu 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně